

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 2. De potestate condendi leges humanas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

CAPVT II.

De Potestate condendi leges humanas.

§. Quoniam ab ipso Naturæ Duce, ius habet omnis Communitas condendi leges erga suos, vt docet Philosophus, 6. *Ethic.* & 3. *Polit.* & ex eo D. Thom. 2. 2. *quæst. 50. art. 1. ad 2.* Omnis vero Communitas, aut est ecclesiastica, aut civilis. Quamquam nostro instituto bene satisfaceret, si de sola potestate condendi Ecclesiasticas leges in præsentia ageremus: maioris tamen doctrinæ gratia, etiam de potestate condendi leges civiles interrogationes proponam. Vtraque enim Communitas est corpus mysticum, & ipsa natura potens est sua membra legibus gubernare.

De Potestate condendi leges Ecclesiasticas. §. 1.

- 1 An sit in Republica Ecclesiastica potestas condendi leges.
- 2 A quo accepit huiusmodi potestatem.
- 3 Penes quos est hæc potestas.
- 4 De Capitulo Sede vacante.
- 5 De Collegio Cardinalium.
- 6 De superioribus Religionum.

1 **Q**VÆSTIO In primis rogo, estne in Republica Ecclesiastica potestas condendi leges obligantes? RESP. Negant hæretici, quos referunt D. Anton. *titul. 11. cap. 7. §. 2.* Bellarm. *lib. 4. de Rom. Pontif. cap. 15.* Vtuntur Diuinæ Pagine testimonij, *Redemit nos à maledicto legis.* ad Galat. 3. Item Legem mandatorum decretis euacuans. *Non sumus Ancilla filij, sed libera, quæ libertate Christus nos donauit.* ad Gal. 4. Verumtamen hæc testimonia loquuntur de exemptione à lege Mosaica, à qua Christus Dominus nos exemiit. Dico igitur. De fide est esse in Ecclesia potestatem condendi leges Ecclesiasticas habentes vim coactiuam

nam erga subditos Ecclesiæ. Ita communis sensus Catholicorum.

2. QVÆST. *A quo est hæc potestas condendi leges Ecclesiasticas, hoc est, à quo accepit Ecclesia hanc potestatem condendi leges Ecclesiasticas?* R E S P. A Christo Domino. Ita probat Victor. *in relect. de potest. Eccles.* Ratio est, quia hæc potestas deducta est, & deriuata ab Apostolis, sed Apostoli illam acceperunt à Christo Domino, cum Dixit Petro, *Pascue oues meas, & testatur Paulus. 2. Corinth. 10. Potestatem, quam dedit mihi Dominus; ergo &c.* Hoc voluerunt Apostoli significare in primo Concilio Hierosolymitano, cum dixerunt. *Visum est spiritui sancto, & nobis, nihil ultra imponere vobis, quam hæc necessaria, &c.* quasi dicerent, per hanc potestatem, quæ nobis per Christum à Spiritu sancto fuit communicata.

3. QVÆST. *Penes quos est huiusmodi potestas?* R E S P. Penes summum Pontificem. Penes Ecclesiam in Concilijs congregatam. Penes Concilia Prouincialia cum suo Primatè. Penes Concilia diocesana cum suo Episcopo. Penes communitates minores, vt Capitula Canoniorum, Vniuersitates, Collegia, & similes. De summo Pontifice, & de Concil. generali, legitime auctoritate Apostolica congregato, Habetur *cap. Regula. dist. 2.* Ostendit Bellarm. *lib. 4. de Rom. Pont. cap. 16.* Patet ex 15. *Acto.* in primo concilio Hierosolymitano Vbi decretum est de abstinendo à sanguine & immolatis idolorum. Quod decretum neque obligabat ex iure naturæ, vt manifestum est, neque traditum fuerat à Christo Domino, vt constat; neque vim accipiebat à lege Mosaicæ, quia iam abrogata erat; ergo ab auctoritate Concilij. De Concilijs Prouincialibus, & Diæcesanis probat vltus Ecclesiæ, ostendit Hostiensis *in sum. tit. de constit. §. quis possit statutum facere.* Innocent. & Compostel. *cap. Cum omnes & ca. Cum accessissent, eodem tit.* Probat, 1. Quia Paulus *Acto. 20.* eos dicit à Christo Domino positos ad regendam Ecclesiam Dei. *Quos Spiritus sanctus, inquit, posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei.* Quem locum de Episcopis interpretatur Concil. Trid. *sessi. 23. cap. 4.* De minoribus Communitatibus, qualia sunt capitula Canoniorum, Vniuersitates, Collegia, Confraternitates, & similia, patet ex *cap.*

cap. *Quæ contra dist. 9. cap. Catholica dist. 11. cap. Conquestus de seruis.* Constat ex *L. Per iniquum Cod. de iurisd. omni iudi.* & *L. omnes populi ff. de inst. & iur.* Docet Albericus *tra. 7. de consuet. que. 3. num. 1.* Quæ ita facta obligant solas personas earundem communitatum. Ita Bald. *in Margarita verb. statutum.* Nec huiusmodi leges ad obligandum indigent superioris approbatione, ut ipse idem Bald. notat. *Capitulum tamen Canonicorum.*

4 QVÆST. *Quid censetur de sede vacante?* R E S P. Succedit in iurisdictione Episcopali *Gloss. cap. Ad abolendam de heretic. & cap. Cum olim de maiorit. & obedientia.* Verumtamen condere non potest leges, quæ sede iam impleta valeant. Ita colligitur ex *cap. 1. ne sede vacante aliquid innovetur eodem titulo.* Seruanda tamen hac in re consuetudo. Visitator tamen à capitulo electus, potest statutum condere duraturum postea, sicuti visitator Episcopi.

5 QVÆST. *Quid arbitraris de Collegio Cardinalium, Apostolica sede vacante?* R E S P. Non potest condere leges obligantes orbem, nisi conducatur ad electionem Papæ. Ita Panormitan *capit. Cum te, de re iudicat. num. 12. & 11.* Barbant. *capit. translato, de communitatibus* ex Antonio, & Baldo *in tractatu schismatis ad rubr. 6. si quis aliqui. test. prohib. & ad L. ubi ff. de tutoribus & curat. Iacobatus lib. 7. de Consuet. art. 5. num. 19. capit. ubi ceticul. §. paterum de elect. in 6. Clem. ne Romani §. irritum, eodem tit.* Ratio est quia iuxta Doctorum interpretationem, huiusmodi iurisdictione, vel nunquam illis à Papa concessa fuit, vel per disfluetudinem abrogata est.

6 QVÆST. *Quid censetur de superioribus religionum circa huiusmodi potestatem?* R E S P. Standum est constitutionibus religionis, & secundum eas approbatas à summo Pontifice stringenda, vel amolenda huiusmodi potestas. Quare si superiores soli, vel etiam ipsum Capitulum vellet condere leges admodum austeriores supra regulam, quam quisque professus est, eæ essent nullæ ex defectu potestatis *cap. Gesta dist. 7. 4.* Enim vero huiusmodi leges requirunt consensum singulorum in particulati. *R. g. Quod omnes lib. 6. Ita Angel. verb. Religiosus num. 20. Hostiens. cap. Relict. quod metus causa. Syluest. Religio. 6. num. 6. Cum D. Thom.*